

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Розробник: Ірина ШУПТА, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат педагогічних наук, доцент

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Етика ділового спілкування
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра публічного управління та адміністрування навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> к. п. н., доцент Шупта Ірина Миколаївна <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> iryna.shupta@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність (Освітня програма)	051 Економіка <i>ОПП Економіка підприємства</i> 073 Менеджмент <i>ОПП Менеджмент підприємства</i> 075 Маркетинг <i>ОПП Маркетинг</i> 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність <i>ОПП Підприємництво</i> 081 Право <i>ОПП Правознавство</i> 126 Інформаційні системи та технології <i>ОПП Інформаційні управляючі системи</i> 281 Публічне управління та адміністрування <i>ОПП Місцеве самоврядування</i> 292 Міжнародні економічні відносини <i>ОПП Міжнародні економічні відносини</i>

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни :

дати здобувачам вищої освіти знання про такий суспільний інститут як етика ділового спілкування. Втілюючись у правила поведінки, котрі передбачають прийняття рішень, що впливають на долю інших людей, особисту відповідальність за наслідки, зумовлені комунікативним впливом, етика ділового спілкування визначає здатність людини втілювати в життя індивідуальну професійну програму з урахуванням постійних змін у суспільних процесах.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Етика ділового спілкування» є допомога здобувачам вищої освіти :

- здобути знання про філософські, етичні, психологічні основи ділового спілкування, його норми й правила, шляхи їх застосування, особливості етикету в різних умовах трудової діяльності;
- навчитись аналізувати конкретні ситуації, розпізнаючи типи людей, рівень їхньої моральності та інші індивідуальні особливості, що проявляються під час ділового спілкування;
- оволодіти системою способів і засобів ділового спілкування, його стратегіями, навчитись їх обирати відповідно до психологічних і соціокультурних особливостей співрозмовників, до норм і правил гуманістичної етики;
- навчитися гнучко застосовувати обрані способи й засоби у процесі спілкування із співвітчизниками та іноземними партнерами під час індивідуальної бесіди й колективного обговорення проблем, у виступах перед різними аудиторіями, на переговорах, при розв'язанні конфліктів та ін.;
- накреслити шляхи формування культури спілкування, становлення та самовдосконалення індивідуального стилю спілкування спеціалістів відповідно до етичних та психологічних норм і правил.

Компетентності

загальні:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

Демонструвати базові навички гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними та естетичними цінностями.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Спілкування як соціальний феномен
- Тема 2. Функції спілкування
- Тема 3. Невербальне спілкування
- Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем
- Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити
- Тема 6. Уміння слухати
- Тема 7. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками
- Тема 8. Конфлікти під час спілкування
- Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом
- Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засади
- Тема 11. Щоденний етикет
- Тема 12. Імідж ділової людини
- Тема 13. Особливості міжнародного спілкування

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен	10	2	2	6
Тема 2. Функції спілкування	10	2	2	6
Тема 3. Невербальне спілкування	11	2	2	7
Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем	10	2	2	6
Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити	8	–	2	6
Тема 6. Уміння слухати	8	–	2	6
Тема 7. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками	8	–	2	6
Тема 8. Конфлікти під час спілкування	10	2	2	6
Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом	8	–	2	6
Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засади	10	2	2	6
Тема 11. Щоденний етикет	8	2	–	6
Тема 12. Імідж ділової людини	10	2	2	6
Тема 13. Особливості міжнародного спілкування	9	–	2	7
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. *Мінімальний бал* для отримання позитивної оцінки – 60, *максимальний бал* – 100.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, бали	
		Мінімальний	Максимальний
ПРН1	50	30	50
ПРН 2	50	30	50
Разом	100	60	100

Викладач вітає творчу активність здобувачів за тематикою курсу виявлену у виступах на конференціях, диспутах у рамках мобільності студентів та роботи у наукових студентських гуртках.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи			
			глосарій	есе чи повідомлення	тести	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен	3	3	20	10	10	6
Тема 2. Функції спілкування	3	3				6
Тема 3. Невербальне спілкування	3	3				6
Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем	3	3				6
Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити	–	3				3
Тема 6. Уміння слухати	–	3				3
Тема 7. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками	3	3				6
Тема 8. Конфлікти під час спілкування	3	3				6
Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом	–	3				3
Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засади	–	3				3
Тема 11. Щоденний етикет	3	–				3
Тема 12. Імідж ділової людини	3	3				6
Тема 13. Особливості міжнародного спілкування	–	3				3
Разом за темами	24	36	х	х	х	60
Глосарій	х	х	20	х	х	20
Тести	х	х	х	х	10	10
Есе чи повідомлення		10	х	х	10	10
Всього	24	36	20	10	10	100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті

(розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоматеріали.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дудченко М.М., Шевчук О. А. Бізнес-етика: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці»; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с. [Електронний ресурс]. URL:https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39693/1/Posibnyk_Biznes-etyka.pdf. (дата звернення 10.08.22).

2. Етика бізнеса : учебное пособие. Ч. 2 [Л. Н. Седова, Т. И. Лепейко, Е. В. Авраменко, А. С. Сорокина]. Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2015. 456 с. [Електрон. ресурс]. URL:<http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14155/1/2015%20%D0%A1%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9B%20%D0%9D%2C%20%D0%9B%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D0%BA%D0%BE%20%D0%A2%20%D0%98%2C%20%D0%90%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%95%20%D0%92%2C%20%D0%A1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%90%20%D0%A1.pdf>. (дата обращения 01.08.22).

Допоміжні

1. Бралатан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. Професійна етика: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 252 с. URL: https://pidru4niki.com/16120704/etika_ta_estetika/profesiyna_etika. (дата звернення: 01.09.2022).

2. Дикань В.Л., Компанієць В.В., Полякова О.М. Етичні основи бізнесу: навч. посіб. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 316 с. [Електрон. ресурс]. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/5794/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>. (дата звернення 10.09.21).

3. Етика ділового спілкування: навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А.]. К.: Магнолія 2006, 2019. 312 с. [Електрон. ресурс]. URL:

<https://mybook.biz.ua/ua/etika-1668/etika-dilovogo-spilkuvannya-navchalniy-posibnik-dlya-vnz-rekomendovano-mon-ukraini/>. (дата звернення: 01.09. 2022).

4. Зусін, В. Я. Етика та етикет ділового спілкування: навчальний посібник для вузів. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 220 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/406456.pdf. (дата звернення: 01.09.2022).

5. Кафтан В.В., Чернышоа Н. И. Деловая этика: учебник и практикум для академического бакалавриата. М.: издательство Юрайт, 2017. 301 с. [Электрон. ресурс]. URL: https://stud.com.ua/41159/etika_ta_estetika/dilova_etika. (дата обращения: 01.09.2021).

6. Матвеева А. И., Сарапульцева А. В. Деловая этика: учеб. пособ. [Электрон. ресурс]. URL: https://bookz.ru/authors/anastasia-sarapul_ceva/delovaa-_052/1-delovaa-_052.html. (дата звернення 01.09.22).

7. Шупта І. М. Етичні аспекти ділового спілкування під час конфліктів у маркетинговій і рекламній діяльності. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Економіка. 2015. 23, вип. 9(1). С. 110-119.* URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2015_23_9%281%29__18 (дата звернення 01.09.2022).